

УНІВЕРСИТЕТ
Короля Данила

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції

ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ У СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ

25 квітня 2023 р.
м. Івано-Франківськ

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

УНІВЕРСИТЕТ
Короля Данила

ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ У СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції

25 квітня 2023 року

Івано-Франківськ-2023 р.

УДК 74.01/.09

Традиції та інновації у сучасному дизайні: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 25 квітня 2023 року). Івано-Франківськ. Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила». 2023. 109 с.

Traditions and innovations in modern design: materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (Ivano-Frankivsk, April 25, 2023). Ivano-Frankivsk. Editorial and publishing department of ZVO «King Danylo University». 2023. 109 p.

Рекомендовано до друку Вченою радою ЗВО «Університет Короля Данила» (протокол № 11 від 30. 06. 2023 р.)

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Традиції та інновації у сучасному дизайні» (25 квітня 2023 року).

Усі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

ЗМІСТ

Авраменко Дмитро Костянтинович БАЛАНС ТРАДИЦІЙ І НОВАЦІЙ В СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ	6
Гайван Назар Сергійович ПОНЯТТЯ АЙДЕНТИКИ ТА ОСНОВНІ ПРАВИЛА ЇЇ СТВОРЕННЯ	9
Гребенюк Іван Васильович СКУЛЬПТУРА В СУЧАСНОМУ ПРОСТОРИ МІСТА	12
Гусар Катерина Дмитрівна БІОФІЛЬНИЙ ДИЗАЙН – ЗАСТОСУВАННЯ В АРХІТЕКТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	15
Дяків Марія Володимирівна ТВОРЧИСТЬ ЄФТИМОВСЬКОЇ ТЕТЯНИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ	19
Дяків Олена Василівна ОБРАЗНА ВИРАЗНІСТЬ СУЧАСНОГО ЦИФРОВОГО МИСТЕЦТВА	24
Жупник Ілона Тарасівна ЕМОЦІЙНИЙ ВПЛИВ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ НА ЛЮДИНУ	27
Зінов'єв Андрій Іванович ДИЗАЙН У МИНУЛОМУ ЧАСІ	32
Золотарчук Наталія Ігорівна, Феценець Тарас Васильович МУРАЛИ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ	36
Іванов Дмитро Іванович ВИДИ ВУЛИЧНОГО МИСТЕЦТВА	42

Віра Качмар ХАЙП НА ВІЙНІ. ЩО ЦЕ: ШАРОВАРЩИНА, КРІНЖ ЧИ ПАТРІОТИЗМ?	44
Андрій Комарницький ВІЗІЯ СУЧАСНОГО САКРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА У ТВОРЧОСТІ ІКОНОПИСНОЇ МАЙСТЕРНІ «АЛПШІЙ»	47
Кухар Галина Михайлівна ТИПОГРАФІКА 70-Х РОКІВ 20 СТОЛІТТЯ	54
Левицька Роксолана Романівна ЧИМ КОРИСНИЙ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ	57
Матоліч Ірина Яремівна, БАУГАУЗ-СТИЛЬ У ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ	63
Насадюк Тетяна Василівна СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ В УКРАЇНІ	67
Овчар Роман Юрійович ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНІ ЗАСОБИ У ДИЗАЙНІ ПОЛІГРАФІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	70
Підлуський Олександр Дмитрович ЕТАПИ ДИЗАЙНУВАННЯ ДИТЯЧОЇ ПЛАСТМАСОВОЇ ІГРАШКИ	75
Савчук Оксана Миколаївна МЕТОДИ РЕФОРМУВАННЯ ТА РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ І ПІДПРИЄМСТВ НГК	79
Сивоус Юлія Василівна ІСТОРІЯ, ВИДИ, АСПЕКТИ ТА ПРИНЦИПИ ДИЗАЙНУ	86
Стельмах Валерія Володимирівна, СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МЕДІАДИЗАЙНУ	90

Терехович Наталія Олександрівна ВИКОРИСТАННЯ ЛЕТТЕРИНГУ У СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ	94
Тютюнник Ірина Святославівна, Букало Катерина Ярославівна ОСОБЛИВОСТІ СКЕТЧИНГУ ЯК НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	98
Удріс-Бородавко Наталя Сергіївна, СОЦІАЛЬНА І КОМУНІКАТИВНА АКТИВНІСТЬ ДИЗАЙНЕРІВ У ПІДВИЩЕННІ СУСПІЛЬНОЇ ВАГОМОСТІ СЕКТОРУ ДИЗАЙНУ	104

Тютюнник Ірина Святославівна,
кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри
образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Букало Катерина Ярославівна,
магістр, 1-й курс
спеціальність 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

ОСОБЛИВОСТІ СКЕТЧИНГУ ЯК НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В останні роки значно зросла популярність скетчу серед творчих людей. Сьогодні скетчбуки знайдуться чи не у кожного художника та дизайнера. З англійського слово «sketch» означає «швидкий малюнок», який допомагає відобразити головну ідею, задум художника [1]. Важливим для такого виду малюнків стає сам скетчбук – невеликий альбом чи блокнот, куди митець заносить свої ідеї, нариси, тренується малювати, робить потрібні позначки [4]. Суть роботи у цьому своєрідному записнику художника в тому, що ілюстрації не існують розпорошено, а зібрані в один блокнот, дозволяють розвивати тему, думати над композицією, технічними можливостями виконання малюнків, що розвиває уяву та дизайнерське мислення.

Скетчинг як вид творчої роботи може виконувати різну мету:

- Тренування окоміру, вдосконалення навичок передачі її тонального та лінійного трактування. Тут важливим стає темп виконання зарисовок, постійне вправлення у реалістичності передачі об'єктів, що досягається напрацюванням великої кількості малюнків.

- Підбір аналогів, пошук та опрацювання цікавої ідеї, її швидка фіксації. Мета таких зображень – практика попереднього тривалого ескізування, конструктивний аналіз плоских форм та об'ємів,

їхньої пластики. Тут важлива не стільки краса і правильність малюнка, скільки вміння стилізувати, деформувати, інтерпретувати, компоувати елементи натурних замальовок.

- Вивчення діапазону можливостей різних графічних технік та матеріалів, вміння бачити об'єкт зображення у різних пластичних варіаціях.

- Розвиток творчого мислення, художнього бачення та інтерпретації оточуючого середовища, аналіз об'єктів оточуючого світу як джерела художньої творчості, вміння реалізовувати власні ідеї.

- Звільнення від потреби зосереджуватись над ідеальністю малюнку, так званої «боязні білого листа», страху роботи на великому аркуші, адже формат скетчбуку, зазвичай, невеликого розміру, меншого за формат А4.

Вивчення скетчингу, згідно зі Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн» [7], допоможе набутим студентам наступних результатів навчання: аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень; відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну. Окреслені результати навчання можуть сприяти формуванню низки фахових компетентностей: здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну; здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності; здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта; здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

В українських вузах уже декілька років існує практика введення скетчингу у навчальний процес як основної чи вибіркової дисципліни. Зокрема у ЛНАМ, ХДАДМ, Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» та ін. Маємо змогу проаналізувати робочі програми, силабуси, методичні рекомендації з цієї дисципліни як нормативної

та вибіркової у Харківській академії дизайну та мистецтв [3; 4; 6]. Цінними стали також поодинокі фахові статті з цієї теми, які проте, повно розкривають основну ідею цього виду творчості [1; 2; 5].

Завдяки семетрові програмі академічної мобільності авторка статті мала можливість брати участь у стажуванні в Академії Яна Длугоша (м. Ченстохов) на спеціальності «Графіка». Тут на 2 курсі, 3-му семестрі ми вивчали предмет «Техніки графічного зображення» (лектор Марта Слівяк), де одним із трьох завдань було виконання замальовок у скетчбуці. Для кращого кінцевого результату та полегшення роботи студентів варто ставити перед ними конкретні вимоги та певні обмеження. Так, нам потрібно було обрати блокнот обов'язково квадратного формату, оформити обкладинку та намалювати не менше 20-ти розворотів. Основним було виконувати зображення на одну тему, показуючи тим самим її розвиток, тобто малювати один і той самий об'єкт. Нам порадили обирати щось органічне, тобто те, що з часом змінює свої форми, текстуру та вигляд, наприклад фрукти, овочі, тварину. Ми обрали тему «Піца». Для виконання завдання використовували спиртові кольорові та чорний маркери, акварельні фарби, гуаш. Комбінуючи ці матеріали, досягали різних ефектів. Так, поєднання акварелі з сіллю дало можливість створити цікаві текстури; витинання, паперопластика – легко варіювати композицію і додати зображенню невеликого об'єму; колажування – можливість колористично і фактурно збагатити композицію.

На відміну від інших видів скетчингу, де виконується набір часто не пов'язаних між собою зображень, тут відбувається розвиток однієї теми, що є важливим саме для графічних дизайнерів. Це дозволяє побачити різноманітність вирішення одного і того ж мотиву при різній колористиці, освітленні, зміні конфігурацій, графічній розробці, поміщенні об'єкту в різне середовище, різній дії з ним. Це розвиває уяву, а продумування варіацій комбінування графічних технік та матеріалів дає можливість технічно урізноманітнити зображення.

Іл. 1. Катерина Букало.
Сторінки зі скетчбуку на тему «Піца». 2022 р.

При колажуванні, перфоруванні, нашаровуванні елементів відшліфовується і практично застосовуються теоретичні знання основ композиції. Також це сприяє цінуванню своєї праці і підштовхує до розуміння скетчбуку як цілісного художнього твору, прототипу

так званого артбуку (або книги художника), де автор опрацьовує не тільки зміст та ілюстрації, але й усі інші елементи книги.

Висновки. Отже, виконання скетчів у наш час швидкої зміни візуальних образів може стати цінною практикою у навчанні на художніх спеціальностях. Так, виконання скетчбуку може бути окремою темою в складі низки навчальних дисциплін, таких, як «Оригінальна графіка», «Естамп», «Навчальна практика», «Біонічна практика», «Композиція», «Проектування», «Книжкова ілюстрація» та ін., які передбачають ескізування та створення ручних композицій. Також вбачаємо можливим виконання скетчбуків як виду самостійної роботи студента у складі предмету «Рисунок». Виведення скетчингу як окремої вибіркової дисципліни дозволить напрацювати базу прийомів та ескізів і використати їх згодом при наступній довготривалій роботі над завершеними композиціями та об'єктами дизайну.

Стажування у польському вузі і проходження завдання «Скетчбукінг» дозволило впевнитись у цінності цього виду творчої роботи та розглянути можливість його запровадження у навчальний процес ТНПУ ім. В. Гнатюка. Це дозволить створити перехідний місток між академічним малюванням та дизайнерським проектуванням, допоможе студентам розуміти цінність власноруч виконаних ескізів і важливість їх художніх якостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бородай А. С., Бородай Я. О., Маслій І. В. Техніка «скетчингу» в сучасній архітектурі та дизайні. Архітектурний рисунок: проблеми, методи, засоби. Суми.
2. Журовльова Н. Начерк у навчальній програмі з рисунка НАОМА: методичні й технічні особливості. Українська академія мистецтв. Мистецтвознавство. 2018. № 27. С. 105–110.
3. Задиранчук О. Комп'ютерний скетчинг. Силабус. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв, 2021.
4. Кутателадзе В., Філь О. Робоча програма навчальної диципліни скетчинг. 28 серп. 2020 р. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. URL: <https://ksada.org/pdf/PD-Sketch-RP-1k.pdf> (дата звернення:

11.04.2023).

5. Попова І. Сучасні тенденції скетчингу в дизайні предметно-просторового середовища. Актуальні проблеми сучасного дизайну. Київ, КНУТД, 2021. С. 262–265.
6. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Скетчинг» (для студентів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 022 – Дизайн) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: С. В. Вергунов, А. Г. Зінченко, Л. А. Звенігородський, К. С. Шевченко
7. Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн». Затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2018 р. № 1391. Київ, 2018. 15 с.

Наукове видання

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції

ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ У СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ

Матеріали подані мовою оригіналу

У збірнику збережено авторську орфографію і пунктуацію

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, власних найменувань, статистичних та інших відомостей

Дизайн та верстка:

І. В. Гребенюк

Видано за авторською редакцією

УНІВЕРСИТЕТ
Короля Данила

вул. Є. Коновальця, 35
м. Івано-Франківськ, 76018
university@ukd.edu.ua